Viorica MOLEA

O nouă formă de comunicare în spațiul virtual: oralitatea digitală

V. M. – conf. univ., dr. în filologie, Departamentul Lingvistică Română și Știință Literară, Facultatea de Litere, USM. Domenii de cercetare: stilistică, pragmatică, cultivarea limbii, comunicare. Autoare a trei cărți: *Valori expresive ale frazeologismelor în opera dramatică* (2010), *Expresivitatea limbajului poetic (suport de curs)* (2011) și *Oralitatea în textul publicistic actual românesc* (2016). Participantă la numeroase conferințe internaționale.

Mai mulți cercetători relevă aspecte inedite în comunicarea mediată de computer, care se reflectă, în cele din urmă, și în comunicarea obișnuită, tradițională. În cadrul opoziției oral / scris se produce o fisură prin apariția unui nou tip de comunicare umană, și anume *oralitatea digitală*, o formă hibridă dintre forma scrisă și orală a comunicării, așa-zisa oralitate scrisă, realizată prin intermediul spațiului virtual, internetul. Cercetătorul Ioan Milică anunța, cu câțiva ani în urmă, că „sub influența comunicării prin intermediul internetului, configurația stilistică a limbii ar putea înregistra noi variante ale stilurilor informale (...)” [3, p. 166]. Credem că acest lucru se întâmplă deja și, pe lângă tipurile tradiționale de limbaj oral, informal sau substandard, mai

Asistăm astăzi la o reinterpretare a opoziției oral–scris, în cadrul căreia se produce o fisură prin apariția unui nou tip de comunicare umană, oralitatea digitală, o formă hibridă dintre forma scrisă și orală a comunicării umane, așa-zisa „oralitate scrisă”, realizată prin intermediul internetului. Astfel se pot distinge două tipuri de texte virtuale: cele care utilizează, în general, un limbaj literar standard (e-mailul, blogurile) și textele care se constituie în cea mai mare parte din elemente ale oralității (chatul, SMS-ul, forumul, twitterul). Această nouă formă de comunicare umană, produsă în spațiul virtual, reprezintă un alt nivel în evoluția limbajului uman.

BDD-A27559 © 2017 Revista „Limba Română”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 20:48:36 UTC)

ales ale exprimării spontane, nepregătite, a apărut o altă ipostază a oralității, „oralitatea scrisă", care exprimă noile tendințe în evoluția tehnologică a limbajului. Aceasta presupune toate formele de manifestare din rețeaua virtuală, care nu se supun normelor standard. Este vorba de limbajul SMS-urilor, al conversației pe chat sau pe rețelele de socializare, comentariile apărute pe site-urile diverselor publicații oficiale, dar și, parțial, corespondența pe e-mail. „Până la apariția internetului, notează А. В. Кузнецов, vorbirea spontană se producea în formă orală. Pe Internet însă limba vorbită vie, naturală este fixată în scris" [11]. Cercetătorul rus, care a investigat cu multă atenție fenomenul respectiv, analizând comunicarea utilizatorilor din programele online ca *ICQ, Skype* sau din rețelele de socializare precum Facebook ori Vkontakte, constată că, „deși mesajele utilizatorilor sunt în formă scrisă, totuși, în realitate, ele au particularități ale oralității" [11]. Ba mai mult decât atât, lingvistul a făcut o statistică pentru a-și argumenta afirmațiile. El susține că „în cadrul acestui proiect au fost analizate circa 300 de mesaje ale utilizatorilor din *ICQ, Skype* și din rețeaua *Facebook*. În 286 din cazuri în aceste mesaje sunt atestate trăsături caracteristice ale stilului familiar oral" [11], enumerând o serie de particularități ale acestuia.

Unii cercetători consideră că acestea sunt limbaje separate, deja bine conturate, cu particularități specifice. Astfel, „această diversificare este descrisă de David Crystal [2006], care recurge la noțiuni precum „Netspeak" și e-discourses" (e-discursuri) pentru a propune disocieri între varietăți precum „limbajul e-mailurilor", „limbajul forumurilor (engl. chatgroups)", „limbajul lumilor virtuale (engl. MUDs)" [3, p. 165]. O descriere pertinentă a fenomenului lingvistic atestat aflăm la I. Urușciuc, care menționează judicios: „Distingându-se prin rapiditate, eficacitate, dinamică, stocare importantă a datelor și utilitarism, caracterul virtual al noului limbaj (cu formele-i specifice SMS, chat, Messenger, e-mail etc.), influențat mai mult de limba engleză, se afirmă ca un mod de comunicare universal acceptat în interiorul și în afara mediului electronic (...). Astfel, asistăm la impunerea, tot mai evidentă, a unui limbaj special, original (dar și clișeizat), simplu și sintetic (cu propriile reguli și metode de folosire)" [8, p. 114]. E. Ungureanu observă că acest tip de comunicare online (chat, pagina de discuții, comentariile de pe blog, site, forum, portal, twitter etc.) „se realizează prin scriere (grafie) și lectură deopotrivă" [7, p. 6]. El se produce după modelul

BDD-A27559 © 2017 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 20:48:36 UTC)

clasic față în față, doar că lipsește contactul vizual și auditiv, elemente importante într-o conversație pe cale orală, iar textul vorbit este redat în scris. „Comunicarea online sau chat este o formă de interacțiune foarte asemănătoare cu conversația fatică, diferența fiind dată de faptul că nu există contact vizual și acustic," descrie fenomenul Amza R. M. [1, p. 437]. Problema de bază în discuția pe chat devine lipsa unui mecanism care ar reda emoția, impresia, sentimentul, atitudinea, altfel spus, lipsa aspectelor nonverbale și paraverbale în exprimare. De aceea sunt create, de către utilizatorii acestui tip de comunicare, diverse elemente grafice, pictograme, așa-numitele emoticoane, pentru a exprima încărcătura afectivă a conversației online scrise. Producerea unei „întâlniri" face-to-face prin scris aduce o înnoire parțială a codului scris. Pentru aceasta a fost nevoie „să se găsească un substitut scris sau paraverbal pentru mărcile intonației și expresiile mimico-gestuale produse într-o conversație, în special, pentru cele legate de exprimarea emoțiilor" [1, p. 438]. Utilizatorii internetului, în cea mai mare parte tineri, au creat și un set de semne, care surprind diverse stări, atitudini, așa-numitele emoticoane (emoticonuri, după unii cercetători; termen neatestat în dicționare). Termenul vine din cuvântul englez *emotion*, ceea ce înseamnă sentiment și „icon", adică semn. Ele sunt scurte, simple și universal recunoscute. Aceste emoticonuri nu au fost însă stabilite conform vreunei normări [2, p. 4]. Elena Ungureanu, referindu-se la pictogramele care înlocuiesc limbajul nonverbal și pe cel paraverbal, formează pluralul cuvântului în *-e* (emoticoane) și susține că, întrucât în conversațiile online „dispar mimica, gesturile, tonalitatea, modulațiile vocii, extrem de importante în reproducerea expresivității limbajului natural", acestea au fost înlocuite cu „pictogramele denumite *emoticoane*, reprezentând imagini sugestive de dimensiuni minuscule, de o mărime apropiată cu a literelor de tipar)" și având scopul de „a facilita descrierea emoțiilor pe care le trăim în timpul comunicării și de a face mai rapidă comunicarea online" [7, p. 10]. O altă denumire pentru aceste semne, necesare atât exprimării unei stări de spirit, cât și funcției fatice a dialogului virtual, este cea de „imagem", propusă de I. Pomian, care notează că limba română și „romgleza" ar fi codul predilect în conversațiile pe internet, la care se adaugă animația (*imagemele*). „Termenul *imagem* (s. n., pl. *imageme*), susține cercetătorul, denumește un simbol sau o combinație de simboluri utilizat(e) pen-

BDD-A27559 © 2017 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 20:48:36 UTC)

tru a transmite într-o manieră extrem de concisă un conținut emoțional sau o opinie în mesajele scrise" [5]. Totuși, în ciuda faptului că aceste elemente iconice au o răspândire importantă în textele de pe chat, nu au fost încă relevate suficient de către specialiști. Nu există o statistică a lor, precum nicio metodologie unică a clasificării privind utilizarea acestora. Deoarece sunt prea multe (orice utilizator poate să „născocească" un emoticon), este foarte dificil de reținut chiar și pentru cei mai înfocați susținători și utilizatori. Mulți sunt de părerea că este nevoie de o selecție a emoticoanelor celor mai relevante pentru ca acestea să fie instrumente nonverbale și paraverbale comode în comunicarea pe net. Așadar, emoticoanele nu constituie, deocamdată, un sistem rigid, accesibil pentru toată lumea, bine pus la punct. Credem că până la fixarea acestora într-un cadru lingvistic normativ mai este mult. Procesul de creare, „producere" a emoticoanelor este în derulare, iar utilizarea lor în conversațiile online rămâne la discreția utilizatorilor. Adesea, pentru redarea unor stări afective similare, sunt utilizate mai multe feluri de emoticoane.

Se pot distinge două tipuri de texte scrise virtuale: cele care utilizează, în cea mai mare parte, un limbaj literar standard (email-ul, blogurile) și textele care se constituie din elemente ale oralității (chatul, SMS-ul, forumul, twitterul). Mladin C. deosebește aceste tipuri în felul următor: „Există unele diferențe semnificative în felul de a scrie într-un email, pe chat, pe forumurile de discuții sau pe bloguri. Vom aminti aici doar trei dintre acestea: (1) SMS-ul și chatul sunt mai apropiate de comunicarea orală, blogurile și forumurile se apropie mai mult de comunicarea scrisă (...)" [4, p. 239].

Referindu-ne la variantele de comunicare virtuală și la expresia oralității în ele, deosebim două tipuri de „oralitate" digitală: a) scrisă și b) reprezentată de conversația prin canalul video.

a) *Oralitatea digitală* în comunicarea *scrisă*, reprezentată de rețeaua virtuală, presupune mai multe aspecte: e-mailul, SMS-ul telefonic, chatul, comentariile la articole publicate pe diverse site-uri, toate rețelele de socializare.

Dacă vorbim de pretențiile scrisului în comunicarea pe internet, întâlnim un termen care îl completează pe cel de oralitate digitală, și anume

BDD-A27559 © 2017 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 20:48:36 UTC)

cyberscriere, „termen generic tot mai răspândit în literatura de specialitate străină („scrierea în mediu electronic”)”, denumind „forme și practici destul de diferite de comunicare scrisă, care pot fi puse alături din dorința unei simplificări metodologice și în virtutea faptului că prezintă mai multe caracteristici comune decât note diferențiatoare (SMS, IRC – acronim pentru Internet Relay Chat)” [4, p. 239]. Acest nou aspect al menținerii contactului între indivizi în rețeaua virtuală, „ce reinventează stilul epistolar, se datorează, într-o bună măsură, și reconfigurării funcțiilor inițiale ale acestuia (comunicare și socializare), precum și adăugării la acestea a altora noi” [4, p. 239]. El se realizează atât în varianta *online*, cât și în cea *offline*, ultima fiind reprezentată, în primul rând, de e-mail și de blog, dar și de alte căi de acces virtuale (cu unele variații: bunăoară, așteptarea unui răspuns mai rapid), precum skype, facebook etc. „Comunicarea offline este reprezentată de e-mail și grupurile de discuții sau scrisoarea spirală. E-mailul este modalitatea de comunicare cea mai frecventă datorită faptului că este cel mai ușor de utilizat”, observă R. M. Amza [1, p. 437]. Varianta offline are similitudini cu scrisoarea în accepție mai veche, când emitentul este în așteptarea, posibil și de lungă durată, a răspunsului. Totuși durata așteptării aici nu depinde de factori obiectivi (cum ar fi poșta, în vechiul mod de comunicare epistolară), ci strict de cei subiectivi (de disponibilitatea/nondisponibilitatea receptorului).

Comunicarea online presupune o serie de elemente noi, trăsături care reflectă procese în derulare ale constituirii acestei forme inedite, fapt care contribuie la evoluția limbajului, orice mijloace ar fi utilizate. Astfel trăsăturile acestor varietăți de limbaj virtual capătă contur din ce în ce mai clar, remarcându-se, după cum menționează toți cei care investighează fenomenul, o primă caracteristică de bază: oralitatea. Este evident că limbajul folosit în conversațiile online este drastic revizuit datorită redării lui în scris, prin esență fiind oral. Sunt ignorate normele ortografice, punctuaționale, gramaticale și stilistice din cauza mai multor factori ce caracterizează acest nou mod de comunicare. Deși are multiple avantaje de altă natură, precum rapiditate, economie de timp și de bani, confort psihologic, o mai mare incluziune socială, mai ales, pentru persoanele timide, totuși acest mod de a „vorbi”, de a comunica, prin noutatea sa absolută, i-a luat prin surprindere pe oameni și ei s-au pomenit în situația de a improviza din mers anumite reguli de comportament și de exprimare

BDD-A27559 © 2017 Revista „Limba Română”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 20:48:36 UTC)

în rețeaua virtuală. Constatăm o mobilitate extrem de intensă a formelor de exprimare în conversația pe internet. Ion Uruşciuc enumeră câteva dintre problemele apărute în raport cu noua formă de comunicare umană prin SMS, precizând: „Cu toate avantajele pe care le oferă, SMS-urile se îndepărtează tot mai mult de rigorile limbii literare, normele gramaticale elementare fiind ignorate" [8, p. 115]. Sau: „O altă trăsătură a limbajului virtual al SMS-urilor este scrierea, în funcție de intenția discursului, cu majuscule sau cu minuscule. Adesea, pentru a individualiza un cuvânt, se scrie: *Tre s plec URGNT!* (= *Trebuie să plec URGENT*). În general, majusculele „traduc" nervozitatea, urgența, nerăbdarea sau emoțiile puternice" [8, p. 115]. Ținem să menționăm, totodată, că, pentru o mai rapidă comunicare virtuală, a fost creată și o structură permisivă de limbaj, în ea făcându-și cu ușurință loc diverse forme, multe dintre ele devenind consacrate prin uz, care, pentru cei neinițiați, devin inaccesibile. De exemplu, abrevierea cuvintelor, acronimele, cunoscute de cei mai înrăiți internauți, argourile create prin trunchiere, mult vehiculata „romgleză". Un element specific, extrem de îngrijorător pentru filologi, este și anularea normelor ortografice, gramaticale, lexicale în vigoare. În textele de pe diverse bloguri întâlnim publicate mostre de astfel de discuții pe chat. Vă prezentăm un exemplu, preluat de pe blogul lui Vintilă V.: 1. *„Cred k apare ...da numi explic qm no apărut deja p pc... . Am văzut un clip p youtube qm juk unu p laptop gta 4 ...qm se poate...!"*; 2. „În momentul de fatza exact să iți spun nu știu , k mi lam făcut la comandă și erau Reduceri și alea alea Dar am un site perfect... dacă pot s îl postez aicia... e legat de componente și prostii deastea dacă e ilegal reclama... revino cu un reply să iți dau prin pm". [9]

Semnificative sunt modificările sau inovațiile la nivel lexical ale celor care scriu SMS-uri. În acest sens, poate fi menționat „fenomenul prefixării excesive, model inspirat din alte limbi și specific unui limbaj pretențios vorbirii actuale (*superfericit(ă)*, *megaocupat(ă)* etc.), frecvența crescândă a anglicismelor (*cool, OK* etc.)" [8, p. 115]. Extrem de populare în comunicarea pe internet sunt abrevierile de tot felul, care însă nu pot fi descifrate de oricine. Înșiși bloggerii recunosc acest lucru, relatând că pe toate rețelele de socializare sau de comunicare online (*Yahoo, Messenger, Facebook, Twitter* etc.) sunt prezente în exces prescurtările și emoticoanele, iar printre acronimele utilizate frecvent „se numără cele din limba engleză, cu toate că există și prescur-

BDD-A27559 © 2017 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 20:48:36 UTC)

tări ale cuvintelor autohtone" [6]. C. Popa propune o listă întreagă de prescurtări (abrevieri) folosite de internauți pe rețelele de socializare. Reproducem câteva: *„ASL*: *Age/ Sex/ Location* – Vârstă, sex, locație; *FB* – Facebook; *GM* sau *Msg* – Mesaj; *PLS* sau *PLZ: Please* – Te rog; *NPC* – Nu ai pentru ce; *NP: No Problem* – Nicio problemă; *HRU: How are you?* – Ce faci?; *CF:* Ce faci?; *NB* – Noapte bună; *BN* – Bine; *E1*; *F2F: Face to face* – Față în față; *143*: *I love you* – Te iubesc; *4: for* – pentru; ^*5: High five* – bate palma"... [6]. Observăm, din dicționarul întocmit de blogger, că nu există un sistem de creare a acestor forme de comunicare, că structurile abreviate, cuvintele încifrate reprezintă niște invenții ad-hoc, aleatorii, apărute la discreția și după bunul plac al utilizatorilor acestei noi forme de comunicare.

2) *Oralitatea digitală – conversație video* se realizează prin rețeaua virtuală skype, facebook etc. în formă orală nonclasică, întrucât nu sunt respectate toate elementele constitutive ale conversației față în față.

Chiar dacă există contactul direct dintre doi sau mai mulți interlocutori, nu funcționează alte condiții de realizare a vorbirii spontane, nestingherite. Este vorba de elementele extraverbale sau de așa-zisele contexte situaționale: cadrul, circumstanțele sunt selectate deliberat, de regulă, fiind un spațiu închis. Or, dacă e deschis, nu e panoramic, ci doar secvențial, de aceea, fără să existe cadrul pentru deschidere psihologică, conversația se manifestă altfel decât în condiții naturale.

Din aceste considerente există câteva trăsături definitorii pentru acest tip de oralitate digitală:

- conversația se derulează în condițiile unei exprimări nonverbale limitate, în virtutea canalului de emitere și receptare (ecranul computerului sau al telefonului mobil) prea mic;

- unele mișcări, de exemplu, cele efectuate cu tot corpul, fie sunt limitate, fie lipsesc cu desăvârșire, iarăși, din cauza spațiului mic de manevră;

- nu sunt implicate în dialogul video unele elemente extraverbale importante (mirosul sau atingerea) pentru a conferi discuției un caracter apropiat (în cazul conversației informale).

Pe de altă parte, oralitatea digitală presupune o abordare cu totul nouă a conversației familiare. Ea se produce în rețeaua virtuală cu oricine se

BDD-A27559 © 2017 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 20:48:36 UTC)

implică în ea. Adică, tonul familiar, adresarea amicală, oarecum intimă, informală nu-i vizează doar pe cei care au un statut veritabil în acest sens în viața reală. Adesea, în rolul respectiv (de prieteni apropiați cărora le poți spune orice și cu intonația, dar și limbajul specifice) apar indivizi absolut necunoscuți, oameni foarte diferiți ca interese, statut social, sex sau vârstă. Aceștia se comportă în spațiul internetului, de regulă, ca vechi prieteni, ca semeni ce împărtășesc multe lucruri în comun, iar în viața reală ar putea nici să nu se salute din simplul motiv că nu s-ar recunoaște. Am putea vorbi, în acest caz, de o familiaritate virtuală, specifică doar comunicării pe internet. De aceea există o problemă de identitate umană, care se manifestă în frustrări și deziluzii în spațiul adevărat, real, o stare de insatisfacție, îndeosebi la tineri, care duce la o detașare de realitate, retrăgându-se în spațiul închis și iluzoriu al internetului. Pe lângă avantajele pe care le oferă, de dezinhibare și decomplexare a unor indivizi care au aceste probleme, comunicarea de acest gen devine astfel un pericol de anarhizare a limbajului, a ordinii de exprimare pentru diversele nișe de vorbitori, având riscul de amalgamare a stilurilor, care să se răsfrângă în comunicarea reală. Totodată, am putea urmări deteriorarea limbajului standard, fapt înregistrat deja în unele publicații online, în special, pe blogurile de pe site-urile acreditate, mimându-se astfel o coalizare cu majoritatea tânără și mediocră și inducând o modă de nonșalanță în comunicare, în care demnitatea, sobrietatea exprimării devin vetuste, depășite. Prezentăm un exemplu de acest gen preluat dintr-un blog de pe un site oficial: *Da,* ***asta*** *este o simplă observație: în Moldova KGB-ul* ***e cool****.* ***E beton, e tare, e mișto, e băț****. Și kaghebiștii* în tari*. Și FSB-iștii, deși sună un pic mai prost. Și securiștii, în general. Oricum, kaghebiștii sunt* ***cei mai tari****.* (KGB-ul ***e cool,*** Alexandru Vakulovski, deschide.md, 20.10.14), în care relevăm, chiar din titlu, o avalanșă de termeni familiari, argotici, neologici la modă, pe care îi vom atesta foarte frecvent în discuțiile juvenile, inclusiv în comunicarea pe internet. Astfel, cercetătorii filologi observă tendințe de colocvializare, de impregnare a comunicării cu elemente ale oralității. Acestea, în accepția unor cercetători, sunt: „1) tendința de sporire a dialogismului; 2) tendința de utilizare masivă a limbajului colocvial-familiar în comunicare (…); 3) tendința spre o comunicare expresivă (în comunicarea pe internet sunt sesizate tot mai mult aspectul creativ, funcția ludică a limbii); 4) tendința de vulgarizare și trivializare a limbii” [10].

BDD-A27559 © 2017 Revista „Limba Română”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 20:48:36 UTC)

Trebuie să subliniem faptul că texte similare celor din rețelele de socializare, adică preluate din oralitatea digitală, sunt prezente deja și pe paginile ziarelor, în articole publicistice de opinie, mai ales, în eseurile-pamflet. Un exemplu concludent în acest sens este următorul: Și atunci, Zgonea – *singurul cetățean român care a spus:… „**Eu nu scriu k pers publica... scriu k zgonea... altfel contul era diferit... dar se pare k e greutate sa intelegeti... no problem**” – a lovit din nou, nuclear, răspunzând atacului lui Motreanu: „Păi, știți ceva... Noi (PSD-ul) îi spuneam lui Antonescu, Dorel...”. Înțelegeți?! Ferească-ne Dumnezeu!!* (Marian Sultănoiu Dorel, colegul lui Zgonea, colegul lui Mihai Viteazul, gandul.info, 02.06.14). Valorile acestui tip de limbaj sunt la suprafață, decodificându-se prin elemente de satiră și ironie subtile, prin etalarea unei atitudini de desconsiderare față de personajul vizat. Descoperim, prin urmare, că realitățile din limbajul virtual trec grăbit în limbajul publicistic, împuternicit a răspândi și legaliza inovațiile și tendințele din evoluția limbii.

„Care va fi viitorul acestui limbaj care abia acum se naște?, se întreabă V. Vintilă. Este el doar un moft sau o fază pasageră prin care trec tinerii și care va dispărea în timp sau se va transforma, la un moment dat, într-o nouă limbă oficială, limba Internetului?” [9]. Nu vom încerca să facem prognoze despre cum va evolua acest nou limbaj „oral/scris”; cert este că el există și că se distinge de celelalte forme de comunicare de până acum. Este, evident, creat pe baza limbajului tradițional existent; nu s-a inventat nimic în acest sens, nu au fost create alte sisteme de semne lingvistice; au fost doar puțin retușate, ușor transfigurate cu scopuri pragmatice de comunicare. Totuși noutatea, prospețimea expresiei verbale din spațiul virtual denotă posibilități nelimitate ale limbajului, o infinitate de variante pentru comunicare. Sunt necesare pentru aceasta două condiții: mijloace tehnice noi și creativitate.

Referințe bibliografice

1. R. M. Amza, *Forme și trăsături ale comunicării mediate de computer.* În: Limba Română: Structură și funcționare, Editura Universității din București, București, 2005.
2. M.-D. Grosseck, A. Negru, *Chat-ul și blog-ul – limbaje ale noii generații și influența lor asupra comunicării*. [online] http://culturasicomunicare.com/pdf/2008/negru.pdf accesat: 18.08.13.
3. I. Milică, *Expresivitatea argoului*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2009.

BDD-A27559 © 2017 Revista „Limba Română”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 20:48:36 UTC)

4. C. I. Mladin, *Spre o recodare a modului de comunicare scripturală. Sau despre tirania democratică a cyberlimb@jului.* [online] http://www.philippide.ro/distorsionari_2008/237-248%20MLADIN_RED.pdf, accesat: 18.05.13.
5. I. Pomian, *Stilul funcțional electronic*, 2009 [online] http://www.dacoromania.inst-puscariu.ro/articole/2009_2_3.pdf, accesat: 09.08.13.
6. C. Popa, *Limbajul de Facebook: Ce înseamnă 143*. Consultă DICȚIONARUL, 10 mai 2013, RTV.net, [online] http://www.rtv.net/lista-celor-mai-utilizate-prescurtari-folosite-pe-facebook-reactia-specialistilor-la-acest-fenomen_72918.html, accesat: 08.09.13.
7. E. Ungureanu, *Emoticonul în limbajul mesageriei instantanee*. În: *Creativitate lingvală: de la semn la text*, Editura PIM, Bălți, 2014, p. 269-278.
8. I. Uruşciuc, *Natura semiotico-gramaticală a limbajului virtual scris al SMS-urilor*. În: „Limba Română". Chişinău, 2008, nr. 3–4 (153–154), martie-aprilie, p. 113 – 119.
9. V. Vintilă, *Limbajul messenger*, Blog, 27.09.2011. [online] http://reteaualiterara.ning.com/profiles/blogs/limbajul-messenger?xg_source=activity, accesat: 18.08.13.
10. Т. Н. Колокольцева, *Интернет-коммуникация как зеркало основных тенденций развития и функционирования русского языка*. Волгоград: Электронный научно-образовательный журнал ВГПУ «Грани познания». № 4 (14). Декабрь, 2011 [online] www.grani.vspu.ru, http://grani.vspu.ru/files/publics/1325226177.pdf accesat: 01.04.13.
11. А. В. Кузнецов, *Письменная разговорная речь в онлайн-коммуникации* [Текст] Молодой ученый, 2011, № 3, Т. 2, С. 24-26. [online] http://www.moluch.ru/archive/26/2877/, accesat: 18.05.13.

BDD-A27559 © 2017 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 20:48:36 UTC)